

ВОЛИНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

«ЦІКАВЕ ПРО ФІАЛКИ»

Підготувала:
Світлана Сірман
(керівник гуртків)

ЗМІСТ

Вступ	3
I. Посадка і догляд за фіалками.....	4
II. Догляд за фіалкою в домашніх умовах.....	5
III. Особливості поливу і обприскування.....	7
IV. Розмноження фіалок дітками	10
V.Хвороби фіалок.....	12
VI.Цікаві факти.....	20
Список використаних джерел	21

ВСТУП

Кімнатна фіалка (лат. *Saintpaulia*), або узамбарська фіалка – рід трав'янистих квітучих рослин сімейства геснерієві, широко поширений в кімнатному квітникарстві. У природі квітка фіалка росте в гірських регіонах Східної Африки — в Танзанії і Кенії, найчастіше вибираючи місця на терасах річок і біля водоспадів. Існує більше 20 видів фіалки узамбарської. Відкрив цю дивовижну квітку в 1892 році барон Адальберт Вальтер Радкліфф Ле Тані Фон Сен-Поль, військовий комендант узамбарського округу, який в той час був частиною колонії Німеччини. Знаходився округ на території сучасних Бурундії, Руанди і Танзанії. Сен-Поль вислав насіння фіалки своєму батькові Ульріху Сен-Поллю, президенту німецького Дендрологічного товариства, а той віддав їх ботаніку Вендланду, який в 1893 році виростив з насіння квітку і описав її як сенполію фіалкоквітучу, виділивши в окремий рід. У цьому ж році сенполія була представлена на виставці квітів в Генті, де було продано право на її промислове розведення. У 1927 році сенполії потрапили в Північну Америку і відразу ж завоювали на цьому материку небувалу популярність – до 1949 року було відомо вже більше 100 сортів кімнатної фіалки. Сьогодні ж рослина фіалка налічує 32 тисячі з гаком сортів, які є гібридами сенполії фіалкоквітучої і сенполії помилкової.

I. Посадка і догляд за фіалками

Цвітіння: майже цілий рік.

Освітлення: яскраве розсіяне світло (північні, північно-східні, північно-західні підвіконня). Світловий день сенполії повинен тривати 13-14 годин.

Температура: в період вегетації - 18-24 °C, взимку – не нижче 15 °C.

Полив: регулярний – 2 рази в тиждень, 1 раз в півтора тижні бажано застосовувати спосіб нижнього поливу.

Вологість повітря: звичайна для житлових приміщень.

Підживлення: в період активної вегетації 1 раз в 10 днів мінеральним добривом для квітучих кімнатних рослин, додаючи його в воду для нижнього поливу. Дозування добрива повинна бути в два рази слабкіше, ніж зазначено в інструкції.

Період спокою: яскраво не виражений, але іноді взимку потрібно дати сенполіям відпочити.

Пересадка: міняти субстрат в горщику потрібно щорічно, але горщик змінюють на більший тільки в міру необхідності.

Розмноження: дітками, листовими живцями і насінням.

Шкідники: павутинні кліщі, щитівки і ложнощитовки, попелиці, трипси, нематоди, червці, білокрилки, мокриці, мушки і комарики.

Хвороби: фузаріоз, борошниста роса, іржа, сіра гниль і фітофтороз.

Квіти фіалки – опис

Домашня фіалка – низькоросла вічнозелена багаторічна трав'яниста рослина з укороченими стеблами і прикореневою розеткою округлим шкірястим ворсистим листям, зелених на так званих рослинах-хлопчиках (boys) і зі світлою плямою біля основи на сенполіях-дівчатах (girls). Листя домашніх фіалок має серцеподібну основу і загострену або округлу верхівку. Квітки у сенполій, діаметром від 2 до 4 см, прості, п'ятипелюсткові, або махрові, облямовані, зіркоподібні або гофровані, зібрані в кисті. Забарвлення квіток може бути практично будь-яке - одного відтінку або двоколірна. Цвітіння фіалок при правильному догляді триває майже цілий рік. Плід сенполії - коробочка з великою кількістю насіння.

Власне, сенполію називають домашньою фіалкою тільки тому, що її квітки схожі на квітки фіалки лісової або садової, насправді сенполія відноситься до зовсім іншого сімейства і не є родичкою широко відомій садовій рослині, як фіалка триколірна, або братки. Фіалки на підвіконнях – це сенполії, африканські квіти, які зуміли за короткий проміжок часу завоювати весь світ.

II. Догляд за фіалкою в домашніх умовах

Як доглядати за домашніми фіалками, щоб вони цвіли якомога довше? Кімнатні фіалки дуже люблять світло, але бояться прямих сонячних променів, тому найкраще місце для них – північний, північно-східний або північно-західний підвіконня, освітлюване розсіяним світлом. Можна тримати їх і на південному вікні, до середини завішеним тканиною – не біда, якщо на фіалки впаде промінь призахідного сонця, але від полуденних палючих променів ніжні листя і квітки сенполій слід захистити. Світловий день для домашньої фіалки повинен тривати 13-14 годин, і якщо ви в зимовий час зумієте організувати для неї додаткове освітлення, вона буде невтомно цвісти навіть в лютневі холоди.

Як виростити фіалку в умовах міської квартири і який температурний режим є для неї оптимальним? Квіти фіалки перестають розвиватися, коли температура опускається нижче 15 °C, тому необхідно підтримувати в приміщенні помірно теплу температуру влітку і помірно прохолодну взимку. Оптимальна температура для сенполії 18-24 °C. Погано впливають на них протяги і різкий перепад температур – саме тому кімнатні фіалки не люблять проводити літо на свіжому повітрі. Має значення для сенполії і вологість повітря - вона повинна бути підвищеною, але при цьому вода не повинна потрапляти ні на квіти, ні на листя рослини, що знаходиться на світлі.

Горщики для фіалок

Горщик для сенполії повинен бути невеликим, оскільки корінь фіалки багато місця не займає, та й рясно цвісти рослина починає тільки тоді, коли коріння

заповнить весь внутрішній простір горщика. Молодим сенполіям потрібен горщик діаметром 5-6 см, а для дорослої фіалки досить мати горщик діаметром 7-9 см і тільки дуже великим рослинам знадобиться ємність діаметром 11-13 см. Розрахунок для підбору посуду простий: діаметр ємності повинен бути в три рази менше діаметра розетки листя. Кімнатна фіалка дорогим глиняним горщикам воліє пластиковим.

Ґрунт для фіалок

Догляд за домашньою фіалкою передбачає вибір для неї ґрунту певного складу. У магазинах продається ґрунтова суміш для сенполій, проте досвід показує, що вона підходить далеко не всім фіалкам. А ось універсальний квітковий ґрунт типу «терра-віта» фіалкам підходить. Можна скласти субстрат самостійно з дернової і листової землі, піску і перегною в пропорції 0,5:2:1:1. У відро готової суміші можна внести столову ложку суперфосфату і півсклянки кісткового борошна і все ретельно перемішати. Головні вимоги до ґрунту для сенполій: він повинен бути пухким, швидко вбирати воду і добре пропускати повітря. Але перед тим, як наповнити горщик субстратом, помістити потрібно в нього шар дренажу з керамзиту, вермикуліту, шматочків пінопласту або моху-сфагнуму об'ємом в третину горщика – дренаж захистить фіалку від застою води в коренях, від якого вона може загинути. На дренаж можна покласти шматочок деревного вугілля.

Посадка фіалок

Коли ємність для фіалки заповнена дренажем, можна приступати до посадки сенполії. Насипте на дренаж шар субстрату, помістіть рослину по центру горщика і поступово досипати субстрат з різних сторін під рослину, трохи струшуючи горщик, щоб заповнити ґрунтом всі порожнечі. Коли до краю горщика залишиться незаповненими 2 см, злегка притисніть поверхню субстрату і полийте фіалку.

III. Особливості поливу і обприскування

Полив сенполії займає особливе місце в догляді і вирощуванні рослини. Вона не любить надмірного поливу і посушливого ґрунту. Тому, поливайте через кілька днів і стежте щоб ґрунт був вологим.

Поливати потрібно відстояною або кип'яченою водою кімнатної температури. Для поливу використовуйте лійку з тонким довгим носиком, оскільки фіалка не любить щоб вода потрапляла на листя або точку росту в центрі куща.

У нижній частині горщика, обов'язково має бути отвір, через який виходить залишок води. Через півгодини після поливу, зайву воду необхідно злити. При попаданні води на листя, слід промокнути її за допомогою серветки.

Можна поливати фіалку і через піддон. Налийте воду в ємність і почекайте півгодини. Фіалка візьме необхідну кількість вологи. Надлишки води злийте.

Листя рослини не стільки бояться води, скільки розвитку бактеріальних і грибкових гнилей, а вода тільки сприяє цьому процесу. Тому, обприскувати листя рослини не можна, але зволожити повітря можна, наприклад, обприскуючи повітря навколо рослини або за допомогою вологого рушника на гарячій батареї.

Фіалки віддають перевагу вологому повітрю з відносною вологістю 50-60%.

Добриво фіалок

Догляд за фіалкою в домашніх умовах вимагає внесення в ґрунт добрив. Починають удобрювати фіалки на початку вегетації, і продовжують вносити підживлення раз на тиждень-півтора до тих пір, поки фіалка не увійде в період спокою. В якості добрива використовують рідкі комплекси для квітучих кімнатних рослин. Кращий спосіб - додавати добриво в воду для нижнього поливу, тим більше, що періодичність зволоження ґрунту збігається із періодичністю внесення підгодівлі. Однак врахуйте, що концентрація добрив повинна бути в два рази нижче, ніж зазначено в інструкції.

Пересадка фіалок

Вирощування фіалок вимагає щорічної заміни субстрату в горщику, а ось сам горщик можна і не міняти. Якщо ж рослині потрібно горщик більшого розміру, ви визначите це по тому, що листя фіалки стали дрібніше і блідіше, а цвітіння стало мізерним. В такому випадку потрібно пересадити сенполію в горщик діаметром на 2 см більше. Як пересадити фіалку, щоб заподіяти їй якомога менше занепокоєння? Легше переносить пересадку фіалка в березні. Постарайтеся обережно перевалити її

з одного горщика в інший, не порушивши земляного прошарку. Коренева шийка рослини повинна виглядати на 2-3 см нижче краю горщика. Після перевалки сенполії в новий горщик дренажний шар рівномірно заповніть свіжим субстратом проміжки між земляною грудкою рослини і стінками, струшуючи горщик, щоб ґрунт заповнив весь простір. Після пересадки не забудьте добре полити фіалку.

Обрізка фіалок і формування розетки фіалок

Центр росту і розвитку фіалки не повинен бути забитим листям. Це відбувається в результаті нестачі корисних елементів для розвитку нових листя, і вони стають дрібними. Кущик фіалки повинен мати три яруси листя. Листя, розташовані нижче, можна обривати, не залишаючи черешків, тим більше, якщо вони бляклі і м'яві. Своєчасно видаляйте зів'ялі квітки і деформовані або пожовкле листя, щоб кущик виглядав охайно. Час від часу повертайте горщик з фіалкою навколо осі, щоб листя в розетці розташовувалися рівномірно. Згодом через те, що ви видаляли нижнє листя, у фіалки оголюється стовбур. Чим старше рослина, тим вище стовбур, і це не додає рослині декоративності. Є два способи виправити становище: пересадити фіалку, заглибивши стовбур в ґрунт, або зрізати всю розетку, залишивши під нею частина стовбура висотою до 2 см, помістити кущик в стакан з водою, дочекатися утворення на ньому коренів і висадити фіалку в ґрунт.

IV. Розмноження фіалок дітками

Іноді один кущик сенполії може утворити кілька розеток – діток. Коли дітки фіалок підростають, їм стає тісно в одному горщику з материнською рослиною, і фіалка починає хворіти. Вийміть фіалку з горщика, обережно розділіть коріння всіх розеток і розсадіть дітки по окремих горщиках. Здорові рослини добре переносять пересадку навіть в квітучому стані.

Розмноження фіалок може проводитися декількома способами:

- укоріненням листа у воді і ґрунті;
- вегетативно - пасинками і квітконосами;
- насінням.

Найпростішим є спосіб вкорінення листа. Вегетативний спосіб дозволяє зберегти властивості материнської рослини у дітей, а розмноження насінням найчастіше застосовується селекціонерами для виведення нових сортів

Традиційно фіалки розмножують способом *вкорінення листка у водному середовищі*. Цей метод дає можливість спостерігати і контролювати появу коренів. Недоліком даного способу є тривалий час вкорінення, оскільки держак змушений проходити подвійну адаптацію (до водного середовища і до ґрунту).

Суть цього способу полягає в приміщенні обрізаного листа в чисту ємність з темного скла, заповнену дистильованою або відстояною водою, на глибину 1,5-2 см. При цьому нижній край держака не повинен стосуватися дна або стінок посудини щоб уникнути його викривлення. Лист знаходиться у водному середовищі до тих пір, поки його корінці не досягнуть довжини 1-2 см при цьому воду не змінюють, а доливають у міру випаровування. Лист з корінням необхідної довжини висаджують в підготовлений субстрат. При цьому саме листя заглиблювати не слід. Живці обережно поливають теплою відстояною водою. З'явилися дітки можна висаджувати в окремі горщики.

Спосіб *вкорінення листа в ґрунті* є найшвидшим і найефективнішим методом розмноження. Його суть полягає в тому, що зрізаний держак відразу висаджується в підготовлений контейнер на глибину 1-1,5 см для стандартних сортів і 0,5 см — для мініатюрних. Посаджений лист поміщають під саморобну тепличку з проробленими отворами для вентиляції.

При цьому слід дотримуватися таких умов для успішного вкорінення:

- використання легкого повітропроникного субстрату;
- створення тепличних умов до моменту проростання;
- підтримка стабільної температури навколишнього середовища (+22 + 25 градусів);
- тривалість світлового дня о 12 годині;
- рівномірний полив теплою відстояною (кип'яченою) водою в міру необхідності.

V.Хвороби фіалок

Найчастіше сенполії страждають від фузаріозу, борошнистої роси, іржі, сірої гнилі і фітофторозу.

Борошниста роса покриває листя, черешки і квітконоси фіалки білястим нальотом. Провокує розвиток захворювання погане освітлення, низька температура на тлі високої вологості повітря, запиленість листя, надлишок в ґрунті азоту при нестачі калію і фосфору. Лікують хвору рослину обробкою розчином фундазола або бентлана. При сильному ураженні повторіть обприскування через 10 днів.

Фітофтороз виникає при проникненні в кореневу систему фіалки через ранки або тріщини грибкової інфекції, в результаті чого відбувається загнивання кореневої шийки рослини, а на листках з'являються бурі плями. В першу чергу фітофтороз губить рослини, ослаблені поганим доглядом. Небезпека захворювання в тому, що його не можна вилікувати. Хвору рослину знищують, а горщик стерилізують. Щоб уникнути ураження фітофторою, обов'язково вносите в ґрунт суперфосфат і не допускайте занадто високої вологості повітря в приміщенні.

Про сіру гниль, або ботрітіс, можна дізнатися по пухнастому коричнево-сірому нальоту цвілі на наземних частинах рослини. Розвивається захворювання стрімко, і в результаті рослина гине. Побурілі частини потрібно відразу ж видаляти, а фіалку обробити фунгіцидом. Згнившу рослину викидайте разом з ґрунтом – вона вам більше не стане в нагоді. Щоб не спровокувати розвиток хвороби, бережіть фіалки від протягів, різкого перепаду температур і перезволоження ґрунту.

Фузаріоз, або загнивання розетки, виникає в умовах надмірного поливу, використання для зволоження ґрунту холодної води, стрибків температури, вирощування фіалок у важкому ґрунті або в занадто просторому горщику. Дізнатися, що у рослини фузаріоз, можна за такими симптомами: черешки листя набувають бурий відтінок, листя опадає, а коріння темніють і легко відокремлюються від ґрунту. При перших же ознаках хвороби видаліть загнили частини рослини і обробіть фіалку яким-небудь фунгіцидом.

Іржа проявляється у вигляді жовто-помаранчевих горбків на верхній стороні листя і іржаво-бурими подушечками на нижній. З розвитком хвороби листя фіалки починають опадати. Знищують грибок обробкою рослини однопроцентної бордоською рідиною або розчином будь-якого іншого фунгіциду.

В якості профілактики від будь-якого грибкового захворювання, в тому числі і від фузаріозу, обробляйте фіалку один раз в два місяці розчином фундазола.

Шкідники фіалок

З шкідників небезпеку для фіалки представляють кліщі, щитівки і ложнощитовки, попелиці, трипси, нематоди, червці, білокрилки, мокриці, мушки і комарик.

При зараженні кліщами на листках фіалки з'являються вдавнені коричневі плями, як ніби зроблені тупцю голкою. Вражають фіалку червоні павутинні, цикламенові і плоскі кліщі, що харчуються соком рослини, від чого вона слабшає і чахне. Позбавити фіалку від усіх видів кліщів можна обробкою акарицидами – акарином, актелликом або фітовермом, причому двома останніми препаратами потрібно додатково пролити ґрунт у горщику. Проводять процедуру на свіжому повітрі – у дворі або на балконі, оскільки акарициди токсичні для людини. Не забудьте надіти рукавички, окуляри і маску.

Щитівки воліють селитися в розетках з гладкими листям. Вгадати їх появу можна по липким крапелькам виділень. Якщо при огляді ви виявили хоч одну дорослу комаху, обробкою препаратом агравертін підлягає вся рослина.

Трипси можуть потрапити в приміщення разом з тополиним пухом або квітами з саду. Небезпечні ці комахи тим, що моментально розмножуються і здатні окупувати сусідні рослини. Вони порушують цілісність тичинок, залишають на квітках сріблясті погризи, а на пошкоджених листках коричневі або чорні плями. У боротьбі з трипсами потрібно видалити на фіалці все квітконоси і обробити рослину фітовермом, актелліком або акта рою

Попелиця вражає квітконоси, бутони, квітки фіалки, висмоктуючи сік рослини, тому деформуються пелюстки квіток, і цвітіння фіалок виглядає неповноцінним. При сильному ураженні на листках і квітконосах утворюється клейковидна рідина – виділення попелиці, на яких селиться сажистий гриб, утворюючи чорний наліт. Щоб позбутися від попелиці, проводять 2-3 сеанси обробки рослини актелліком (1 мл препарату на 1 л води).

Мокриці з'являються на фіалці в тому випадку, якщо ви весь час утримуєте ґрунт в горщику у вологому стані, не дозволяючи ґрунту висихати. За зовнішнім виглядом вони нагадують маленьких черепашок, що не перевищують в довжину 1,5 см пошкоджують мокриці коріння і листя рослини, що призводить до вторинних інфекцій. Найбільш ефективний спосіб боротьби з мокрицями – обробка фіалки і ґрунту в горщику акарицидами. Рослина обприскують, а субстрат проливають розчином актеллика або фітоверма.

Мушки і комарик поселяються на фіалці при хронічному перезволоженні ґрунту в горщику. Самі вони великої шкоди не завдають, але їх личинки руйнують субстрат, пошкоджують коріння рослини, сприяють ущільненню ґрунту, що скорочує доступ повітря до коріння. Найбільше пошкоджують молоді рослини комахи. В результаті життєдіяльності цих комах відбувається загнивання коренів і стебла. Виявивши шкідників, пролийте ґрунт в горщику розчином карбофосу, обведіть крейдяним олівцем від тарганів край ємності, натріть олівець на тертці і присипте

цими стружками поверхню ґрунту в горщику. Дорослих особин можна знищити аерозолем рейд або дихлофос. І перегляньте графік поливу фіалки.

Білокрилки - яскраво-білі мушки невеликого розміру, що сидять на поверхні листя і залишають на них липкі випорожнення – улюблене середовище для сажистих грибів. Тому поверхня листя спочатку біліє, а потім чорніє. Як наслідок, у фіалки припиняється ріст пагонів. Ефективним заходом є обробка фіалок сумішшю системного інсектициду і акарициду. Для того щоб позбутися від білокрилок, вам знадобиться як мінімум два сеанси.

Фіалка не цвіте

Важко чекати від фіалки цвітіння, якщо:

- їй не достатньо світла;
- світловий день у неї менше 12 годин;
- субстрат перенасичений азотними добривами;
- порушені правила поливу рослини;
- у кімнаті недостатньо вологе повітря - фіалці потрібна вологість на рівні 50 %;
- у горщику занадто важка і щільна ґрунт;
- у рослини занадто просторий горщик;
- фіалка вражена шкідниками або хворіє.

Фіалка жовтіє

Часто турбує початківців любителів фіалок і той факт, що у фіалок жовтіє листя. Чому це відбувається? Іноді листя жовтіє від природної причини - старості. Таке листя краще видаляти разом з відростками. Другою причиною є вигорання

листя під яскравими променями сонця, пересихання ґрунту або перегрів рослини. Зволожите ґрунт в горщику способом нижнього поливу і організуйте захист рослини від сонця в полуденний час – можна повісити на вікно фіранки, а можна покрити скло сонцезахисною плівкою. Якщо є така можливість, помістіть фіалки на підвіконня північної, північно-західної або північно-східної орієнтації. Обов'язково стежте за кислотністю ґрунту – норма для сенполій 5,5-6,5 рН. І не захоплюйтеся фосфорними добривами на шкоду азотним – рослині азот необхідний, в тому числі і для того, щоб листя фіалки було зеленим.

Якщо після того, як пожовкло листя, стебло набуло коричневого забарвлення і стало м'яким, рослина страждає від надлишку вологи і занадто низької температури.

Види і сорти фіалок

Американська класифікація кімнатних фіалок, якою користується велика частина квітників, зважаючи величезної кількості сортів досить складна. Сортів фіалок розрізняють за такими ознаками:

- розмір розетки-мікроміні m (діаметр розетки до 6 см), міні m (діаметр від 10 до 15 см), півміні, або міді sm (діаметр від 15 до 20 см), стандарт s (діаметр від 20 до 40 см), великий стандарт l (діаметр від 40 до 60 см).

Окремою категорією є фіалки трейлерні, або ампельні;

- тип листя - овальні, округлі, ниркоподібні, подовжено-серцеподібні, подовжено-овальні на довгих черешках, цілокраї, зазубрені, хвилясті по краю або гофровані. Крім того, є листя з плямою біля основи пластини – їх називають «герл», а є листя без плями – «бій». Поверхня листя може бути гладкою, стьобаною, ложкаобразной, слабо- або густоопушеною, однотонною або строкатою;

- забарвлення листя може бути з верхньої сторони будь-якого відтінку зеленого кольору. Нижня сторона може бути світло-зеленою, рожевою, майже білою, ліловою з пурпуровими плямами, темно-пурпурової, зеленої з ліловими плямами;

– тип квітки у сенполій буває: класичний, як у братків, зіркоподібний – з п'ятьма пелюстками одного розміру, дзвоникоподібний – з одним або двома рядами пелюсток, оса – дуже рідкісний тип зі згорнутими пелюстками верхньої губи і широкими пелюстками нижньої і павук – квітки з подовженими пелюстками, які ніби охоплюють півсферу. Квітки всіх типів можуть бути простими, напівмахровими і махровими.

Крім основних форм, з появою все більшої кількості гібридів фіалок, розрізняють сорти з такою формою країв пелюсток, як гофрована (облямована або мереживна), закруглена, загострена, рвана і рівна;

– забарвлення пелюсток у фіалок може бути однотонним, двотонним (два відтінки одного кольору), двоколірним або багатобарвним. Що стосується безпосередньо квітів, в які можуть бути пофарбовані квітки фіалки, то існують літерні позначення для всієї колірної гами:

b (blue) – блакитна або синя;

c (multicolor) — різнокольорова;

p (pink, rose) – яскраво-рожева або темно-рожева;

o (orchid, mauve, lavender) – орхідейна, лавандова, рожево-лілова або блідо-лілова;

r (red, mahagon, plum, burgundy) – червона, червоно-каштанова, сливова, вишнева;

v (violet, purple) – фіолетова або пурпурна;

w (white, creamy, blush) – біла, кремова або ледь рожева;

x (bicolor) – двоколірна

y – біла з жовтим.

Останнім часом при описі фіалок в побут увійшли і такі незвичайні кольори, як беж, палевий, померанцевий, індиго, лососевий, попелястий, сизий, теракотовий, електрик і фуксієвий;

– кількість пелюсток-квітки фіалки можуть бути простими, або одинарними, з п'ятьма-шістьма пелюстками, напівмахровими – в центрі квітки утворюються два додаткових зморщених пелюстки-гребінця, і махровими.

На жаль, не виведена поки ні зелена фіалка, ні жовта, проте селекціонерами вже розроблені сорти з жовтим відтінком або з жовтим малюнком на листках – лемон кіссіз, меджесті, уорм санрайз, санкіст роуз. Існує також кілька сортів сенполій з прозеленню, які прийнято називати зеленими фіалками-сіilverглейд епплз, фрозен ін тайм, баккай айріш лейс, айріш крим, спрінг роуз, грін лейс та інші.

VI. Цікаві факти:

1. Фіалку можна зустріти в багатьох місцях дикої природи. Наприклад, на території Африки, Кенії і в гірських районах Танзанії. В Узамбарських горах Танзанії зустрічається величезна кількість диких видів фіалок. На території цих гір вперше було виявлено рослину бароном Вальтером де Сен-Поль в 1892 році, після чого рослина і отримала назву узамбарська сенполія.

2. Вперше сенполія була показана світові на виставці квітів в Генті в 1893 році. На даний момент відомо близько 32 тис. сортів даної рослини, які відрізняються розмірами і забарвленням.

3. З точки зору ботаніки розглядається варіант, що сенполія не відноситься до фіалок, оскільки ця рослина представник сімейства Геснерієві, а фіалки - сімейства Фіалкові. Можна зробити висновок, що сенполія - саме узамбарська фіалка, а не просто фіалка.

4. Знаменитості, які вважали фіалку улюбленою квіткою:
Сара Бернар, Вільям Шекспір, Іван Тургенєв, Йоганн Гете, Персі Біш Шеллі, Людовик XVI, Жозефіна Богарне.

5. У літературі можна зустріти застаріле іменування сенполії - африканська фіалка.

6. Занурившись в мову квітів, можна дізнатися, що фіалка - символ скромності, невинності, сором'язливості, цнотливості та простоти.

7. У Стародавній Греції та Римі існував звичай плести вінки та гірлянди з фіалок, якими прикрашали статуї богів і будинки.

8. Завдяки даним рослинам в Європі було виявлено велике цинкове родовище; якщо фіалка росте на ґрунті, який насичений цинком, то у неї утворюються дуже великі квіти.

9. У Англії було прийнято в день Святого Валентина дарувати фіалки, а деякі своїм улюбленим посилали засушену квітку з ім'ям.

10. Фіалки - "чистильники повітря". Вони виділяють фітонциди, які діють на людину як заспокійливий ефект, нормалізують серцевий ритм і підвищують імунітет.

Використані джерела:

<https://poradum.com.ua/the-hands/33870-chomu-ne-cvite-fialka-nemaye-butoniv-rostut-til-ki-listya-shho-robiti.html>

<http://proklumbu.com/komnatnue/fialka/peresadka-f.html>

<https://proudobreniya.ru/chem-podkormit-fialki>

<http://vidpoviday.com/vivchayemo-xvorobi-fialok-i-sposobi-yix-likuvannya>

<http://vartua.com/news/147/vydy-fialok>

https://blog.comfy.ua/ua/yak-doglyadati-za-fialkami-v-domashnikh-umovakh_a0-452/

<https://agronomist.in.ua/gorodnictvo/shkidniki/shkidniki-xvorobi-fialok.html>

<https://ogorodniki.com/uk/article/senpoliia-tsikave-pro-fialki>